

صدا و سیاهای جمهوری اسلامی ایران

معاونت سیاسی
اداره پژوهش‌های سیاسی

الگوی رفتاری حضرت امام (نماد انقلاب) از دیدگاه رهبر معظم انقلاب

چهل سالگی انقلاب

فرآورده‌های خبری و تولیدات پژوهشی در بخش‌های زیر قابل دسترس است:

– وب سایت خبرگزاری صداوسیما (سرویس پژوهش) <http://www.iribnews.ir>

پژوهشگر: امید جلوداریان

این پژوهش در ادامه پژوهش های مرتبط با چهل سالگی انقلاب، به بررسی، شاخص یابی و محوربندی بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی درباره الگوی رفتاری امام خمینی(ره) اختصاص دارد.

بررسی بیانات رهبر معظم انقلاب در این باره نشان داد که ایشان در این خصوص به چند شاخص عمده نظر دارند که عبارت اند از: معنویت امام، شناخت حرکات و عناصر نابحق، صلابت و شدت در برابر حرکت های نابحق، لطافت و رقت عمل در مواجهه با ذکر الهی و برخورد با مظلومان و محرومان و ضعفا و مستضعفان، اقتدار و قوت، مظلومیت، رسیدن به پیروز نهایی، برخورد شجاعانه و فعال در مواجهه با دشمنی ها و دشمنان، تمرکز بر اولویت ها و توجه ویژه به مردم.

ظلم و ظالم، انحراف از راه خدا، طغیانگری و اغواگری از جمله مواردی است که رهبر معظم انقلاب در زمره حرکات و عناصر نابحق بر می شمارند که حضرت امام با شناخت آنها، با صلابت و شدت در مقابلشان می ایستند. ایستادگی در مقابل رژیم منحط و طاغوتی و فاسد پهلوی، ایستادگی در مقابل آمریکا، ایستادگی در برابر صدام متجاوز در جنگ تحمیلی و ایستادگی در برابر فتنه های داخلی نیز در این حوزه جای می گیرند.

از سوی دیگر از ویژگی های رفتاری حضرت امام، لطافت و رقت عمل در مواجهه با ذکر الهی و برخورد با مظلومان و محرومان و ضعفا و مستضعفان است. اقتدار و قوت درخصوص سرنگونی حکومت طاغوتی دیکتاتوری وراثتی بعد از دو هزار سال، شکست آمریکا که منافع حیاتی برای خود در اینجا تعریف کرده بود، خنثی کردن توطئه ها و ناکام کردن طراحان جنگ تحمیلی و کسانی که غرضشان نبود کردن انقلاب بود از دیگر ویژگی های رفتاری حضرت امام برگرفته از بیانات رهبر معظم انقلاب است.

تمرکز بر اولویت ها شاخص دیگری است که رهبر انقلاب درخصوص ویژگی های رفتاری حضرت امام به آن اشاره می کنند. مقابله با رژیم سلطنت در دوران مبارزات، مسئله جنگ در دوران جنگ تحمیلی، تکیه بر قانون اساسی و ایجاد نظام و ترتیبات قانونی در اول انقلاب از موارد مربوط به این ویژگی رفتاری امام است.

توجه به مردم، اعتماد به توانایی های مردم، اهتمام به همبستگی و اتحاد ملت و بی اعتمادی به دشمن نیز از موارد زیرمجموعه الگوی رفتاری حضرت امام خمینی(ره) است.

مدیریت پژوهش های خبری

۱۳۹۷/۰۹/۲۰

۱- معنویتِ امام:

- ۱-۱- توجه به سکینه قلبی (مایه تقویت ایمان)
- ۱-۲- مراقبت در خصوص اقدام دشمن به حذف سکینه از امت اسلامی
- ۱-۳- ایمان و اعتقاد راسخ به نصرت الهی

۲- شناخت حرکات و عناصر نابحق:

- ۲-۱- ظلم و ظالم
- ۲-۲- انحراف از راه خدا
- ۲-۳- طغیانگری
- ۲-۴- اغواگری

۳- صلابت و شدت در برابر حرکت های نابحق:

- ۳-۱- ایستادگی در مقابل رژیم منحط و طاغوتی و فاسد پهلوی
- ۳-۲- ایستادگی در مقابل آمریکا
- ۳-۳- ایستادگی در برابر صدام متجاوز در جنگ تحمیلی
- ۳-۴- ایستادگی در برابر فتنه‌های داخلی حتی در برابر شاگرد قدیمی خود که رفتار او را برخلاف حق مشاهده می کرد

۴- لطافت و رقت عمل در مواجهه با ذکر الهی و برخورد با مظلومان و محرومان و ضعفا و مستضعفان:

- ۴-۱- تأثر در مقابل پیغام ارادت و فداکاری و گذشت مادر شهید
- ۴-۲- دفاع از مستضعفان و پابرهنگان

۵- اقتدار و قوت:

- ۵-۱- سرنگونی حکومت طاغوتی دیکتاتوری وراثتی بعد از دو هزار سال
- ۵-۲- شکست آمریکا که منافع حیاتی برای خود در اینجا تعریف کرده بود
- ۵-۳- خنثی کردن توطئه‌ها
- ۵-۴- ناکام کردن طراحان جنگ تحمیلی و کسانی که غرضشان نابود کردن انقلاب بود

۶- مظلومیت امام:

- ۶-۱- تبلیغات اهانت‌بار مداوم در زمان حیاتش و تا مدت ها پس از رحلتش
- ۶-۲- مشاهده شدن دل‌تنگی‌هایش در لابه‌لای سخنان مستحکم و پُرصلابتش

۱- الگوی رفتاری
امام(ره):

۱- الگوی رفتاری

امام(ره):

۷- پیروز نهایی بودن امام:

۷-۱- استحکام نظام اسلامی و بقای نظام اسلامی

۷-۲- رشد و پیشرفت نظام اسلامی:

۷-۲-۱- خودباوری

۷-۲-۲- خودکفائی

۷-۲-۳- پیشرفت علمی و فناوری

۷-۲-۴- پیشرفت سیاسی

۷-۲-۵- توسعه نفوذ کشور در منطقه وسیع غرب آسیا و شمال آفریقا

۸- برخورد شجاعانه و فعال در مواجهه با دشمنی‌ها و دشمنان:

۸-۱- دچار انفعال و ضعف نشدن

۸-۲- تصمیم‌گیری‌های شجاعانه همراه با احساسات محکم و مبتنی بر محاسبات عقلانی

۹- تمرکز بر اولویت‌ها:

۹-۱- مقابله با رژیم سلطنت در دوران مبارزات

۹-۲- مسئله جنگ در دوران جنگ تحمیلی

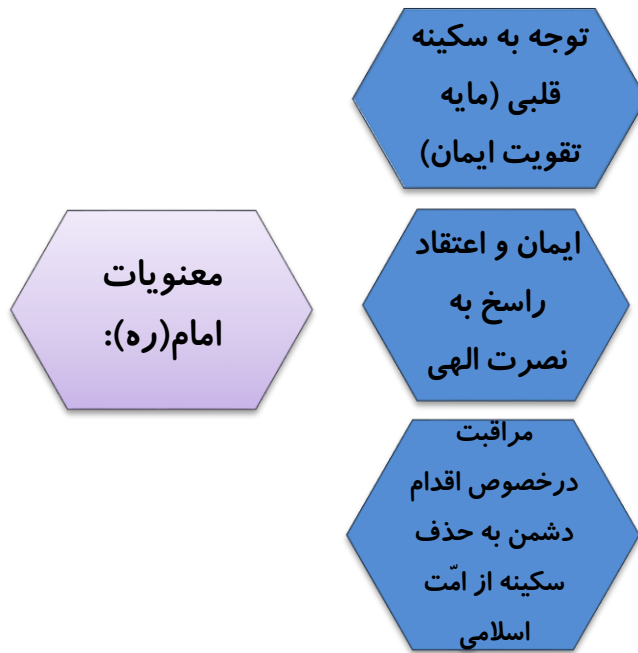
۹-۳- تکیه بر قانون اساسی، ایجاد نظام و ترتیبات قانونی در اول انقلاب

۱۰- توجه به مردم:

۱۰-۱- اعتماد به توانایی‌های مردم

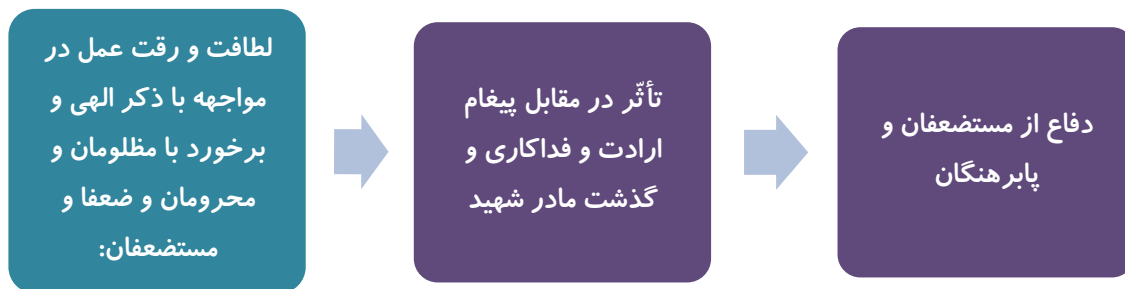
۱۰-۲- اهتمام به همبستگی و اتحاد ملت

۱۰-۳- بی‌اعتمادی

شناخت حرکات و عناصر نابحق:

پیروز نهایی بودن امام(ره):

استحکام نظام اسلامی و بقای نظام اسلامی

رشد و پیشرفت نظام اسلامی:

خود باوری

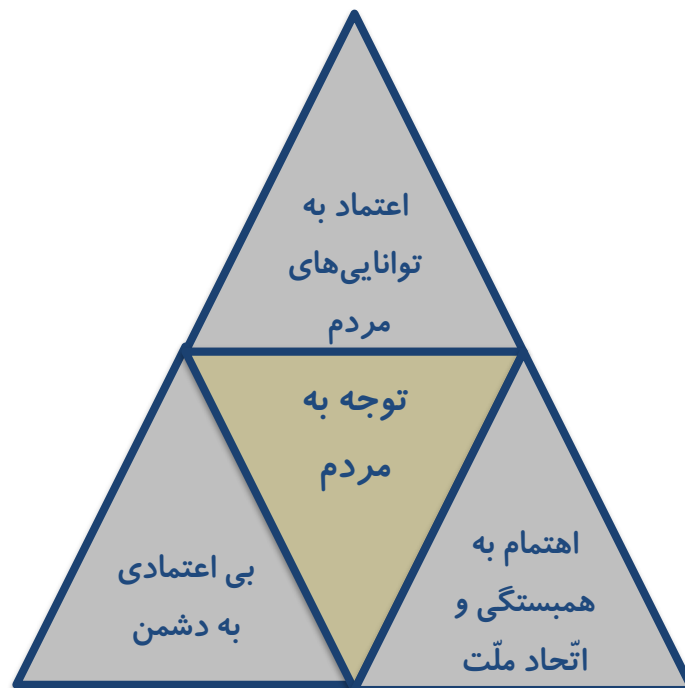
خود کفائی

پیشرفت علمی و فناوری

پیشرفت سیاسی

توسعه نفوذ کشور در منطقه وسیع غرب آسیا و شمال آفریقا

ج - جدول شاخص ها و محور ها به استناد عین عبارات

ردیف	موضوع	مهم ترین محور ها	مستندات
۱	الگوی رفتاری امام (ره):	<p>۱- معنویت امام:</p> <p>۱-۱- توجه به سکینه قلبی (مایه تقویت ایمان)</p> <p>۱-۲- مراقبت در خصوص اقدام دشمن به حذف سکینه از امت اسلامی</p> <p>۱-۳- ایمان و اعتقاد راسخ به نصرت الهی</p> <p>۲- شناخت حرکات و عناصر نابحق:</p> <p>۲-۱- ظلم و ظالم</p> <p>۲-۲- انحراف از راه خدا</p> <p>۲-۳- طغیانگری</p> <p>۲-۴- اغواگری</p> <p>۳- صلابت و شدت در برابر حرکت های نابحق:</p> <p>۳-۱- ایستادگی در مقابل رژیم منحط و طاغوتی و فاسد پهلوی</p> <p>۳-۲- ایستادگی در مقابل آمریکا</p> <p>۳-۳- ایستادگی در برابر صدام متجاوز در جنگ تحمیلی</p> <p>۳-۴- ایستادگی در برابر فتنه های داخلی حتی در برابر شاگرد قدیمی خود که رفتار او را برخلاف حق مشاهده می کرد</p> <p>۴- لطافت و رقت عمل در مواجهه با ذکر الهی و برخورد با مظلومان و محرومان و مستضعفان:</p> <p>۴-۱- تأثر در مقابل پیغام ارادت و فداکاری و گذشت مادر شهید</p> <p>۴-۲- دفاع از مستضعفان و پابرهنگان</p> <p>۵- اقتدار و قوت:</p> <p>۵-۱- سرنگونی حکومت طاغوتی</p>	<p>« یاد عظمتها و قلّه های بلند و پروازهای معنوی انسانهای بزرگ، به دلها آرامش و اطمینان و اعتماد به نفس میبخشد. آیهی شریفه، سکینه و آرامش را در دلهای مسلمانان ناشی از فتح و نصرت الهی میداند و آرامش را و اطمینان را و سکینهی قلبی را مایهی تقویت ایمان و ازدیاد ایمان معرفی میکند؛ دشمن عکس این را و ضدّ این را برای امت اسلامی و برای جامعهی مؤمن و متحرک و پویای ما دنبال میکند.</p> <p>... امام یکی از قلّه های بلند است و بعد از این هم ملت ما، امت ما همواره از امام سخن خواهد گفت و شایسته هم همین است؛ زیرا امام، نماد انقلاب است و این کشور بدون موتور پُرقدرت انقلاب به هدفهای خود، به آرزوهای بزرگ خود دست نخواهد یافت.</p> <p>امسال این هم زمانی با آیام شهادت امیرالمؤمنین، شباهتهایی را به ذهن می آورد میان این پیرو صادق، این پیرو حقیقی امیرالمؤمنین و آن پیشوای والا و بزرگ؛ شباهتهایی وجود دارد که مایهی افتخار ملت ایران و امت اسلامی است؛ توجه به این شباهتها مهم و مفید است برای پیدا کردن راه درست و همچنین برای آشنایی بیشتر با امام بزرگوارمان. من سه سرفصل را در مورد این شباهتها آماده کرده ام که مطرح کنم.</p> <p>یک سرفصل این است که در امیرالمؤمنین دو خصوصیت ظاهراً متضاد جمع شده بود؛ یکی صلابت و ایستادگی و شدت، و یکی لطافت و صفا و رقت؛ این هر دو در امیرالمؤمنین - در اوج و در کمال خود- وجود داشت. صلابت و شدت در برابر هر حرکت نابه حق: در برابر ظلم، در برابر ظالم، در برابر انحراف از راه خدا، در برابر طغیانگری، در برابر اغواگری؛ در مقابل اینها امیرالمؤمنین با منتهای صلابت و استحکام می ایستاد که نظیر آن تا امروز دیده نشده است. در مقام مواجهه ی با ذکر الهی و یاد الهی از سویی، و در برخورد با مظلومین و محرومان و ضعفا و مستضعفان از سوی دیگر، در نهایت لطافت و رقت عمل میکرد.</p> <p>امیرالمؤمنین (علیه الصلوة والسلام) در برابر معاویه، با آن صلابت برخورد کرد؛ مشورت به امیرالمؤمنین دادند که مدتی صبر کنید و معاویه را از استانداری شام عزل نکنید؛ زیر بار نرفت. صلابت امیرالمؤمنین در مقابل آن دو صحابی قدیمی و موجه و بسیار آبرومند که توقعاتی داشتند و چیزهایی میخواستند که به نظر امیرالمؤمنین نابه حق بود؛ زیر بار توقعات آنها نرفت و با کمال صلابت و ایستادگی، مقاومت کرد. در برابر خوارچ که مدعی اسلام بودند و در مقابل امیرالمؤمنین که میزان حقیقی اسلام بود، ایستاده بودند، در مقابل اینها و کج روی های اینها و کج فهمی های اینها، امیرالمؤمنین در نهایت استحکام و صلابت ایستاد. از یک طرف، یک چنین صلابتی را انسان از این انسان والا و ولی</p>

ردیف	موضوع	مهم‌ترین محورها	مستندات
		<p>دیکتاتوری وراثتی بعد از دو هزار سال</p> <p>۲-۵- شکست آمریکا که منافع حیاتی برای خود در اینجا تعریف کرده بود</p> <p>۳-۵- خنثی کردن توطئه‌ها</p> <p>۴-۵- ناکام کردن طراحان جنگ تحمیلی و کسانی که غرضشان نابود کردن انقلاب بود</p> <p>۶- مظلومیت امام:</p> <p>۱-۶- تبلیغات اهانت‌بار مداوم در زمان حیاتش و تا مدت‌ها پس از رحلتش</p> <p>۲-۶- مشاهده شدن دل‌تنگی‌هایش در لابه‌لای سخنان مستحکم و پُرصلابتش</p> <p>۷- پیروز نهایی بودن امام:</p> <p>۱-۷- استحکام نظام اسلامی و بقای نظام اسلامی</p> <p>۲-۷- رشد و پیشرفت نظام اسلامی:</p> <p>۱-۲-۷- خودباوری</p> <p>۲-۲-۷- خودکفائی</p> <p>۳-۲-۷- پیشرفت علمی و فناوری</p> <p>۴-۲-۷- پیشرفت سیاسی</p> <p>۵-۲-۷- توسعه نفوذ کشور در منطقه وسیع غرب آسیا و شمال آفریقا</p> <p>۸- برخورد شجاعانه و فعال در مواجهه با دشمنی‌ها و دشمنان:</p> <p>۱-۸- دچار انفعال و ضعف نشدن</p> <p>۲-۸- تصمیم‌گیری‌های شجاعانه همراه با احساسات محکم و مبتنی بر محاسبات عقلانی</p> <p>۹- تمرکز بر اولویت‌ها:</p> <p>۱-۹- مقابله با رژیم سلطنت در دوران مبارزات</p> <p>۲-۹- مسئله جنگ در دوران</p>	<p>بزرگ خدا مشاهده میکند.</p> <p>اما از طرفی هم در مقابل ضعف، در مقابل مستضعفان آن‌چنان رقتی، آن‌چنان لطافتی، آن‌چنان صفائی از امیرالمؤمنین دیده میشود که انسان متحیر میماند. داستان رفتن به خانه‌ی آن همسر شهیدی که یتیمانی دارد -به‌صورت ناشناس- و رفتن کنار تنور و نان پختن برای آنها و سرگرم کردن کودکان آنها، داستان معروفی است و شنیده‌اید؛ انسان حیرت میکند از این همه لطافت! یا در ماجرای حمله‌ی به استان انبار عراق که اشرار سپاهیان شام حمله کردند و استاندار امیرالمؤمنین را به قتل رساندند و به خانه‌های مردم حمله کردند، کودکان را کشتند، زنها را تهدید کردند، امیرالمؤمنین میفرماید که «فَلَوْ أَنَّ امْرَأً مُسْلِمًا مَاتَ مِنْ بَعْدِ هَذَا أَسْفًا مَا كَانَ يَهْ مَلُومًا»؛ انسان مسلمان از اینکه بشنود بیگانگان به خانه‌ی مردم بی‌دفاع حمله کرده‌اند و زیورها و زینتهای زنان را از آنها گرفته‌اند، اگر از غصه و از تأسف بمیرد، او را ملامت و سرزنش نباید کرد؛ یعنی شایسته است. ببینید؛ نسبت به دفاع از حقوق ضعیف یک‌چنین احساس عجیب و شگفت‌آوری را انسان از امیرالمؤمنین مشاهده میکند! این دو خصوصیت متضاد در امیرالمؤمنین.</p> <p>در امام راحل ما، عیناً همین دو خصوصیت مشاهده میشود. از یک‌سو صلابت، استحکام، ایستادگی محکم در مقابل ستمگران، در مقابل بدی‌ها. در مقابل رژیم منحط و طاغوتی و فاسد پهلوی مثل صخره‌ی مستحکمی ایستاد؛ در مقابل آمریکا مثل کوه ایستاد؛ در برابر تهدیدها، در برابر صدام متجاوز در جنگ تحمیلی و دفاع هشت‌ساله، در برابر فتنه‌های داخلی، حتی در برابر شاگرد قدیمی و صحابی قدیمی خود به‌خاطر اینکه رفتار او را برخلاف حق مشاهده میکرد، بدون هیچ ملاحظه‌ای ایستاد؛ این صلابت امام.</p> <p>از طرف دیگر، رقت و لطافت امام بزرگوار را انسان مشاهده میکند. پیغمبی از مادر شهید به آن بزرگوار میرسد، بنده خودم پیامی را از یک مادر شهیدی برای امام بزرگوار بردم، آن مرد باصلابت، چشمانش پُر از اشک شد! تأثر در مقابل پیغام ارادت و فداکاری و گذشت مادر شهید؛ و دفاعش از مستضعفان، از پابرهنگان که در کلمات امام بزرگوار فراوان است. این یک سرفصل و شباهت عجیب امام بزرگوار به پیشوای متقیان.</p> <p>سرفصل دوم. در امیرالمؤمنین یک پدیده‌ی شگفت‌آوری وجود دارد؛ سه خصوصیت بظاهر ناسازگار در امیرالمؤمنین جمع شده است. امیرالمؤمنین، هم انسان قوی و مقتدری است، انسان قدرتمندی است، هم درعین حال مظلوم است، و هم درعین حال در حوادث گوناگون پیروز نهایی است؛ این سه خصوصیت در امیرالمؤمنین و در حالات آن بزرگوار مشهود است.</p> <p>اقتدار و قوت امیرالمؤمنین را اگر بخواهیم درست بفهمیم، باید نگاه کنیم به</p>

مستندات	مهم‌ترین محورها	موضوع	ردیف
<p>گستره‌ی وسیع محلّ حکومت امیرالمؤمنین؛ آن کشور با عظمتی که تحت مدیریت امیرالمؤمنین اداره میشد؛ از منتهای شرق افغانستان کنونی تا کنار دریای مدیترانه و مصر -همه‌ی این منطقه‌ی وسیع- تحت مدیریت امیرالمؤمنین اداره میشد؛ با کمال قدرت و استحکام. اراده‌ی پولادین او، شجاعت و هنر نظامی‌گری او، زبان قوی و منطق جذّاب او -که کلمات امیرالمؤمنین و خطبه‌های پُرشور و سرشار از حکمت او تا امروز درسهای نورانی برای دل‌های آحاد بشر است- نشانه‌های اقتدار است؛ بازوی قوی، فکر قوی، اراده‌ی قوی، مدیریت قوی، زبان قوی؛ یک انسان قوی و مقتدر.</p> <p>درعین‌حال، همین انسان قوی، مظلوم است؛ نشانه‌های مظلومیت او در رفتار دشمنان، در رفتار حسودان، در تهمتهای ناجوانمردانه‌ای که عوامل دشمنانش به امیرالمؤمنین در زمان حیات او وارد آوردند، در خواصّ دل‌به‌دنیا سپرده‌ی او -که بعضی از نزدیکانش و خواصّش به‌خاطر دنیاطلبی از او جدا شدند- است. اینها نشانه‌ی مظلومیت آن بزرگوار است. این فشار واردآمده‌ی از جوانب مختلف بر این انسان بزرگ تا حدّی است که گاهی این انسان صبور و دریادل و شکیبا، آن‌طوری که معروف است با چاه درد دل میکند، با چاه حرف میزند؛ این نشان‌دهنده‌ی مظلومیت امیرالمؤمنین است. بعد از رحلت او و شهادت او هم تا سالهای متمادی، دشمنان او که بر اریکه‌ی حکومت، بر سلطنت مسلط شده بودند، در سرتاسر کشور اسلامی وسیع بر سر منابر به او اهانت میکردند و [نسبت] به امیرالمؤمنین -مجسمه‌ی تقوا و عدالت و دادگری- بدگویی میکردند.</p> <p>درعین‌حال انسان وقتی مجموع قضایا را نگاه میکند، میبیند در این مصاف طولانی، پیروز نهایی، امیرالمؤمنین است. امروز شما ملاحظه کنید نام امیرالمؤمنین، شخصیت امیرالمؤمنین در آفاق عظیم بشر و تاریخ انسان کجا است؛ در اوج است و از دشمنان او خبری نیست. نهج‌البلاغه‌ی او درس انسانهای والا است؛ سیره‌ی او برجسته‌ترین و درخشان‌ترین سیره‌ی یک انسان بعد از نبی مکرّم اسلام است؛ عدالت او، عبادت او و شخصیت عظیم او امروز در دنیا برجسته است؛ راه او بر راه دشمنانش پیروز شده است و پیروز نهایی، امیرالمؤمنین بود.</p> <p>همین سه خصوصیت در امام بزرگوار ما، در امام راحل نیز جمع شده بود. امام بزرگوار یک انسان قوی و مقتدر بود؛ انسانی که توانست حکومت طاغوتی دیکتاتوری وراثتی را بعد از دو هزار سال، در این کشور وسیع و بزرگ از اریکه‌ی قدرت به زیر بکشد؛ این خیلی قدرت می‌طلبد؛ نشانه‌ی قوت فوق‌العاده‌ی امام بزرگوار است. توانست آمریکا را که منافع حیاتی برای خود در اینجا تعریف کرده بود، شکست بدهد و به عقب‌نشینی وادار کند؛ توطئه‌ها را خنثی کند؛ و طرّاحان جنگ تحمیلی را ناکام بگذارد. آن کسانی که جنگ تحمیلی را طرّاحی کرده بودند، غرضشان نابود کردن انقلاب و ریشه‌کن کردن نظام اسلامی بود؛ امام بزرگوار از این تهدید، یک فرصت به وجود آورد؛ اینها نشانه‌ی قوت و قدرت و</p>	<p>جنگ تحمیلی ۳-۹- تکیه بر قانون اساسی، ایجاد نظام و ترتیبات قانونی در اوّل انقلاب</p> <p>۱۰- توجه به مردم:</p> <p>۱-۱۰- اعتماد به توانایی‌های مردم ۲-۱۰- اهتمام به همبستگی و اتحاد ملت ۳-۱۰- بی‌اعتمادی به دشمن</p>		

مستندات	مهم‌ترین محورها	موضوع	ردیف
<p>اقتدار امام بزرگوار است.</p> <p>درعین حال امام بزرگوار ما مظلوم بود، به خاطر تبلیغات گسترده‌ی دشمنان علیه او؛ تبلیغات اهانت‌بار به‌طور مداوم در زمان حیاتش و تا مدت‌ها بعد از رحلتش ادامه داشت؛ رفتارهایی از کسانی که آن رفتارها از آنها توقع نمیرفت، نسبت به امام بزرگوار انجام گرفت که این نشانه‌ی مظلومیت امام بزرگوار بود و دل‌تنگی‌های امام را انسان می‌تواند از لابه‌لای سخنان مستحکم و پُربلاست او در مجموعه‌ی بیاناتش پیدا کند که نشان می‌دهد این مرد بزرگ، دل‌تنگی‌های بسیاری هم داشته است؛ این هم مظلومیت او است.</p> <p>و پیروزی نهایی امام بزرگوار هم آن نقطه‌ی بعدی است؛ آن اقتدار، آن مظلومیت، آن پیروزی. مثل امیرالمؤمنین، امام بزرگوار هم پیروز شد. پیروزی او، در استحکام نظام اسلامی، در بقای نظام اسلامی و در رشد و توسعه و پیشرفت نظام اسلامی خودش را نشان می‌دهد؛ بسیاری از آرزوهای امام، بعد از رحلت امام تحقق پیدا کرد؛ خودباوری کشور، خودکفائی کشور، پیشرفت علمی و فناوری کشور، پیشرفت سیاسی کشور، توسعه‌ی صفحه‌ی نفوذ کشور و جمهوری اسلامی در منطقه‌ی وسیع غرب آسیا و شمال آفریقا؛ اینها چیزهایی بود که اتفاق افتاد و این پیروزی گفتمان امام و راه امام و روش امام بود. بسیاری از این آرزوها تحقق پیدا کرده است و بسیاری دیگر از آرزوهای امام باذن‌الله تحقق پیدا خواهد کرد و جمهوری اسلامی امام بزرگوار ما روزبه‌روز اعتلاء و عظمت بیشتری خواهد یافت و همین است که دشمنان را دستپاچه و عصبی کرده است. عزیزان من، جوانان عزیز، ملت بزرگ ایران! حرکتی که شما از دشمن مشاهده می‌کنید، نشانه‌ی دستپاچگی و آشفتگی دشمن است، نشانه‌ی عصبی شدن دشمن است، نشانه‌ی اقتدار او نیست. آنچه از دشمن امروز علیه جمهوری اسلامی سر می‌زنند، از سر اقتدار نیست؛ به خاطر این است که از پیشرفت جمهوری اسلامی، از عظمت جمهوری اسلامی، از ایستادگی ملت ایران آشفته است، عصبی است، دستپاچه است؛ این حرکات، ناشی از آن است.</p> <p>سرفصل سوم. نشانه‌شناسی دشمنان امیرالمؤمنین، این هم درس‌آموز است. جبهه‌ی مقابل امیرالمؤمنین را شما ملاحظه کنید که در تاریخ مشخص شده است: قاسطین، ناکثین، مارقین. قاسطین یعنی دشمنان بنیانی حکومت امیرالمؤمنین؛ ناکثین یعنی همراهان سست‌نهاد و سست‌بنیادی که بیعت را زیر پا گذاشتند به خاطر زخارف دنیوی، به خاطر هوسها و آلودگی‌های دنیایی؛ و مارقین [یعنی] کج‌فهم‌ها و نادانها و جاهل‌هایی که به خیال اسلام، به خیال تبعیت از قرآن، در مقابل قرآن مجسم که امیرالمؤمنین است ایستادند؛ این جبهه‌ی مقابل امیرالمؤمنین است. قاسطین که دشمنان بنیانی بودند، با اصل حکومت امیرالمؤمنین مخالف بودند و بعدها تاریخ نشان داد که بدیلی که اینها برای حکومت امیرالمؤمنین می‌توانستند ارائه کنند چه بود: حجاج بن یوسف‌ها و</p>			

مستندات	مهم‌ترین محورها	موضوع	ردیف
<p>عبیدالله‌زاده‌ها و یوسف‌بن‌عمر ثقفی‌ها کسانی بودند که از طرف آن قاسطین، از طرف آن دشمنان بنیادین، جایگزین حکومت عدل علوی شدند. سهم‌خواهان و دنیاطلبان هم به‌نحو دیگری و کج‌فهم‌ها هم به‌نحو دیگری. البته کج‌فهمی مربوط به توده‌های مارقین بود و رؤسای آنها احتمالاً با دشمنان بی‌زدوبند نبودند. کمالینکه در تاریخ چنین چیزی را در مورد خوارج می‌گویند و ادعا می‌شود.</p> <p>در مورد امام بزرگوار هم همین سه جبهه وجود داشتند، یعنی جبهه‌ی مخالفین امام راحل هم از این سه بخش ترکیب شده است. آمریکا، رژیم صهیونیستی و وابستگان آنها در داخل، قاسطین در مقابل امام بزرگوار ما بودند. اینها کسانی بودند که با اصل حکومت جمهوری اسلامی و نظام اسلامی و حاکمیت انسانی مثل امام بزرگوار مخالف بودند؛ آنها هم دنبال جایگزین برای این حکومت بودند و هستند؛ جایگزینهای آنها هم حجاج‌بن‌یوسف‌های امروزند؛ آنها هم معلوم است که چه کسانی [هستند]. در جبهه‌ی مخالفین امام، ناکشین یعنی بیعت‌شکنان، همان هم‌رهان سست‌کمربندند. وای از آن هم‌رهان سست‌کمربند که در مقابل خواسته‌های دنیایی نتوانستند مقاومت کنند! میدان تسابق‌الی‌الخیرات را تبدیل کردند به میدان جنگ برای قدرت و جنگ برای دستیابی به حطام دنیوی! در بین آنها هم همه‌جور [بودند]؛ در زمان امیرالمؤمنین، هم امثال طلحه و زبیر بودند، هم افراد کوچکی در این جمع ناکشین وجود داشتند. در زمان امام هم قضیه همین بود و امام بزرگوار در مقابل این جبهه‌ی گسترده‌ی وسیع متنوع ایستاد. مارقین -ناآگاه‌ها- آن کسانی بودند که در مقابل امام بزرگوار ما، موقعیت کشور را، موقعیت انقلاب را، موقعیت ملت ایران را نفهمیدند، جبهه‌بندی دشمنان را نشناختند، شیوه‌های دشمنی دشمنان را درک نکردند، به چیزهای کوچک سرگرم شدند، عظمت حرکت امام را نتوانستند تشخیص بدهند. اگر نمونه‌هایی را بخواهیم مشاهده کنیم، در این دوران ما امثال گروه‌های داعش و مانند اینها، و در اول انقلاب، گروه‌های منافقین و اشباه آنها [بودند] که رؤسایشان خائن و زبردست‌هایشان -طبقات پایینشان- جاهل و فریب‌خورده بودند.</p> <p>این سه گروه و دشمنی این سه گروه، مخصوص زمان امام هم نبود، بعد از امام هم استمرار پیدا کرده است. امروز هم همین سه گروه در مقابل نظام اسلامی و میراث بزرگ امام که جمهوری اسلامی است، صف‌آرایی کرده‌اند و مبارزه و مقاومت و ایستادگی جمهوری اسلامی از تعرض آنها جلوگیری کرده است. البته این جبهه‌ی مختلط، با همه‌ی توانشان سعی می‌کنند در مقابل جمهوری اسلامی اخلالگری کنند؛ مشکلاتی درست می‌کنند، حرکت ملت ایران را دشوار می‌کنند، کُند می‌کنند، اما نمیتوانند جلوی پیشرفت ملت ایران را بگیرند.</p> <p>خدا را سپاسگزاریم که در دورانی زندگی می‌کنیم که یک انسان بزرگی را دیدیم که با مولای متقیان و رهبر آزادگان تاریخ، امیرالمؤمنین، این شباهتها را داشت و</p>			

مستندات	مهم‌ترین محورها	موضوع	ردیف
<p>توانست محصول این عظمت خود را برای ملت ایران باقی بگذارد.</p> <p>خب، حالا دلها آماده است، ذهنها آماده است؛ امام (رضوان‌الله‌علیه) چگونه با این وضعیت مواجه میشد؟ الگوی امام چگونه است؟ این را من خیلی کوتاه و مختصر عرض کنم؛ اینها برای ما درس است. من چند خصوصیت را در الگوی رفتاری امام بزرگوار، با این وضعیت ذکر میکنم.</p> <p>اولاً امام در مواجهه‌ی با این دشمنی‌ها و دشمنان، برخورد شجاعانه و فعال داشت، برخورد از روی ضعف و انفعال نداشت؛ امام هرگز منفعل نشد؛ نه احساس ضعف کرد و نه از خود ضعف نشان داد؛ در مقابل دشمنان، قدرتمندانه و به‌صورت فعال ایستاد.</p> <p>دوم: امام از هیجان‌زدگی پرهیز میکرد؛ امام در مقابل حوادث، هیجان‌زده نمیشد و تکیه به احساسات خالی از عقلانیت نمیکرد؛ تصمیم‌های امام، تصمیم‌های شجاعانه و همراه با احساسات محکم بود اما مبتنی بر محاسبات عقلانی.</p> <p>سوم: امام اولویتها را رعایت میکرد؛ تمرکز بر اولویتها میکرد. فرض بفرمایید در دوران مبارزات، اولویت امام مقابله‌ی با رژیم سلطنت بود و مسائل حاشیه‌ای را وارد میدان کار خود نمیکرد؛ در دوران جنگ تحمیلی، اولویت امام مسئله‌ی جنگ بود؛ امام بارها این را فرموده بودند که جنگ در رأس امور است، دفاع مقدس در رأس امور است، و واقع هم همین بود. متمرکز بر یک مسئله‌ی دارای اولویت میشد و حواشی را وارد میدان اهتمام خود نمیکرد. در اول انقلاب -در همان روزهای اول و هفته‌های اول- در رفتار امام، انسان با شگفتی مشاهده میکند تکیه‌ی امام بر قانون اساسی، بر ایجاد نظام، بر ترتیبات قانونی و بر این چیزها بود؛ یعنی بر روی آن نقطه‌ی اصلی متمرکز میشد.</p> <p>چهارم: اعتماد به توانایی‌های مردم؛ امام، ملت ایران را ملت بزرگ و آگاه و توانایی میدانست، به آنها اعتماد میکرد، به آنها خوش‌بین بود؛ مخصوصاً به جوانان. مشاهده کنید در فرمایشات امام که چقدر نسبت به ملت خوش‌بین است، نسبت به جوانان خوش‌بین است.</p> <p>پنجم: بی‌اعتمادی به دشمن؛ امام در طول ده سال حضور بابرکت خود در رأس نظام اسلامی، یک لحظه به دشمن اعتماد نکرد؛ به پیشنهادهای دشمن بدبین بود؛ به تظاهرات آنها بی‌اعتنا بود؛ دشمن را به معنای واقعی کلمه، دشمن میدانست و به او اعتماد نمیکرد.</p> <p>ششم: اهتمام به همبستگی و اتحاد ملت؛ این هم یکی از خصوصیات الگوی رفتاری امام در مقابل این دشمنی‌ها بود. هر چیزی که ملت را به دو دسته تقسیم کند، به دو قطب تقسیم کند، از نظر امام مردود بود.</p>			

مستندات	مهم‌ترین محورها	موضوع	ردیف
<p>هفتم: ایمان و اعتقاد راسخ به نصرت الهی و به وعده‌ی الهی؛ این هم آن نقطه‌ی اصلی. اتکاء امام به نصرت الهی بود؛ همه‌ی تلاش خود را میکرد، با همه‌ی وجود در میدان بود، اما امید او بسته‌ی به نصرت الهی و به قدرت الهی و تکیه‌ی او به قدرت الهی بود. امام به اِحْدی الحُسَنیِّین اعتقاد واقعی داشت - ما لنا اَلَّا اِحْدی الحُسَنیِّین - و معتقد بود که اگر کار را برای خدا بکنیم، در ضرر بسته است؛ اگر کار برای خدا انجام بگیرد، هیچ‌گونه ضرری متوجّه و عاید نخواهد شد؛ یا پیشرفت میکنیم، یا اگر پیشرفت هم نکردیم، کاری را که وظیفه‌ی ما بوده است انجام داده‌ایم و در مقابل پروردگار سرافرازیم.</p> <p>من به شما عرض میکنم برادران عزیز، خواهران عزیز و ملت بزرگ ایران! ما بعد از امام، همان راه امام را موبه‌مو دنبال کرده‌ایم و ان‌شاءالله خواهیم کرد: دچار انفعال و ضعف نمیشویم و به حول و قوه‌ی الهی در برابر زیاده‌خواهی و زورگویی بیگانگان و دشمنان می‌ایستیم؛ هیجان‌زده و احساساتی تصمیم نمیگیریم، به جای متن به حاشیه‌هایی که برایمان میسازند اعتنا نمیکنیم و وارد حواشی نمیشویم، سرگرم نمیشویم؛ اولویتهایمان را به توفیق الهی و به هدایت الهی تشخیص میدهیم؛ و به امید خدا به مردمان و به توانایی‌های آنها و به جوانان عزیزمان اعتماد میکنیم؛ و به دشمن مطلقاً اعتماد و اطمینان نمیکنیم؛ مردم عزیزمان را از دودستگی و دوقطبی برحذر میداریم؛ و به نصرت الهی هم اطمینان داریم. شک نداریم که ملت ایران، با این انگیزه، و با این احساسی که امروز دارد حرکت میکند، با این ایمان، با این امید، قطعاً به توفیق الهی و به حول و قوه‌ی الهی پیروز خواهد شد^۱.</p>			

۱ . بیانات در مراسم بیست و نهمین سالگرد رحلت امام خمینی (رحمه‌الله) ۱۳۹۷/۰۳/۱۴